

Wymagania w klasie 7

Geografia:

Dopuszczająca (2)

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń:
(Środowisko przyrodnicze Polski)

- opisuje położenie Polski w Europie na podstawie mapy,
- wskazuje na mapie granice Polski,
- wymienia kraje sąsiadujące z Polską i wskazuje je na mapie,
- wymienia najważniejsze wydarzenia geologiczne, które zachodziły na obszarze Polski,
- potrafi krótko opisać krajobraz polodowcowy i rzeźbę glacialną,
- wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski,
- wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie,
- wymienia główne rodzaje skał występujących w Polsce.
- wymienia główne cechy klimatu Polski,

(Ludność Polski)

- wskazuje na mapie administracyjnej Polski województwa i ich stolice,
- potrafi krótko opisać czym jest demografia, przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, współczynnik urodzeń, współczynnik zgonów,
- potrafi odczytać dane z piramidy wieku i płci,
- potrafi opisać co wpływa na rozmieszczenie ludności w Polsce,
- wie czym jest migracja, emigracja, imigracja,
- odczytuje dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z i do Polski,

(Rolnictwo, przemysł i usługi w Polsce)

- wymienia funkcje rolnictwa,
- wymienia, na podstawie map tematycznych, regiony rolnicze w Polsce,
- wymienia główne uprawy i główne zwierzęta hodowlane w Polsce,
- wyjaśnia znaczenie terminów: chów, hodowla, pogłowie, plon, zbiór,
- opisuje podział przemysłu,
- wymienia funkcje przemysłu,
- wymienia źródła energii,
- wymienia typy elektrowni,
- wskazuje na mapie największe elektrownie w Polsce,
- podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce,
- wyjaśnia znaczenie komunikacji,
- wyróżnia rodzaje transportu w Polsce,
- wyróżnia rodzaje łączności w Polsce,
- wyjaśnia znaczenie terminów: turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna,
- wymienia i wskazuje na mapie regiony turystyczne Polski,
- wyjaśnia znaczenie terminów: eksport, import, bilans handlu zagranicznego,
- wymienia państwa będące głównymi partnerami handlowymi Polski,

(Człowiek a środowisko)

- wymienia źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego,
- opisuje krótko czym jest powódź i podaje jej przyczyny,
- wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskich,
- wymienia przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast,
- wymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej,
- wymienia główne atrakcje turystyczne wybrzeża Bałtyku i Małopolski,

(Mój region)

- wyjaśnia czym jest region,
- wskazuje położenie wybranego regionu na mapie Polski,
- wymienia najważniejsze walory przyrodnicze wybranego regionu,

- wyjaśnia znaczenie terminu mała ojczyzna,
- wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski, topograficznej lub na planie miasta obszar małej ojczyzny,
- przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie,
- wymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny.

Dostateczna (3)

Na ocenę **dostateczną** uczeń opanował materiał wymagany na ocenę dopuszczającą oraz dodatkowo:

(Środowisko przyrodnicze Polski)

- zna wielkość powierzchni Polski,
- wymienia na podstawie mapy geologicznej ruchy górotwórcze w Polsce,
- wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry w Polsce,
- wskazuje zasięgi głównych zlodowaceń na obszarze Polski,
- opisuje nizinne i górskie formy polodowcowe,
- dokonuje podziału surowców mineralnych występujących w Polsce,
- podaje cechy przejściowości klimatu Polski,
- podaje zróżnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce na podstawie mapy tematycznej,

(Ludność Polski)

- prezentuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Polski po II wojnie światowej,
- omawia przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce,
- wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Europie i w Polsce,
- wymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce,
- określa kierunki napływu imigrantów do Polski,
- podaje najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polsce,
- charakteryzuje mniejszości narodowe i grupy etniczne w Polsce,
- podaje przyczyny bezrobocia w Polsce,
- porównuje wielkość bezrobocia w Polsce i innych krajach europejskich na podstawie danych,

(Rolnictwo, przemysł i usługi w Polsce)

- opisuje warunki przyrodnicze i pozapryrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce,
- prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce,
- przedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw i produkcji zwierzęcej w Polsce,
- wskazuje rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce,
- omawia cechy polskiego przemysłu,
- wymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski,
- lokalizuje na mapie Polski elektrownie ciepłone, wodne i niekonwencjonalne,
- opisuje znaczenie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych,
- omawia zróżnicowanie usług w Polsce,
- omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce,
- omawia na podstawie map tematycznych gęstość dróg kołowych i autostrad w Polsce,
- omawia na podstawie mapy tematycznej gęstość sieci kolejowej w Polsce,
- dokonuje podziału turystyki,
- omawia czynniki rozwoju turystyki,
- wymienia i wskazuje na mapie polskie obiekty, znajdujące się na liście światowego dziedzictwa UNESCO,

(Człowiek a środowisko)

- omawia rodzaje zanieczyszczeń i ich źródła,
- opisuje zjawisko powodzi,
- wskazuje na mapie Polski obszary zagrożone powodzią,

- wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych,
- podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwie pomorskim i łódzkim,
- omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich,
- omawia cechy gospodarki Polski przed i po 1989,
- wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego,

(Mój region)

- charakteryzuje środowisko przyrodnicze regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych,
- rozpoznaje skały występujące w wybranym regionie,
- wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statystycznych i map tematycznych,
- rozpoznaje w terenie obiekty charakterystyczne dla małej ojczyzny, decydujące o jej atrakcyjności.

Dobra (4)

Na ocenę **dobrą** czeń opanował materiał wymagany na ocenę dopuszczającą, dostateczną oraz dodatkowo:

(Środowisko przyrodnicze Polski)

- oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową Polski,
- charakteryzuje na podstawie map geologicznych obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy,
- charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski,
- omawia na podstawie mapy fizycznej cechy ukształtowania powierzchni Polski,
- opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy,
- wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry i opisuje na podstawie mapy ich cechy,

(Ludność Polski)

- oblicza współczynnik przyrostu naturalnego,
- omawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce,
- porównuje udział poszczególnych grup wiekowych ludności w Polsce na podstawie danych statystycznych, opisuje skutki migracji zagranicznych w Polsce,
- omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce,
- porównuje strukturę narodowościową ludności Polski z analogicznymi strukturami ludności w wybranych państwach europejskich,
- analizuje wskaźniki,

(Rolnictwo, przemysł i usługi w Polsce)

- przedstawia rolę rolnictwa w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju,
- omawia regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce,
- przedstawia rolę przemysłu w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju,
- omawia przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia przemysłu w Polsce,
- prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy,
- opisuje strukturę połowów ryb w Polsce,
- przedstawia rolę usług w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju,
- omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski,
- podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie Polski,
- charakteryzuje obiekty znajdujące się na liście światowego dziedzictwa UNESCO,
- charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski,

(Człowiek a środowisko)

- charakteryzuje wpływ poszczególnych sektorów gospodarki na stan środowiska,
- wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce,

- określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników,
- wyjaśnia wpływ warunków pozaprzyrodniczych na wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w województwach pomorskim i łódzkim,
- omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy,
- analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego,
- wymienia główne inwestycje przemysłowe we Wrocławiu i w jego okolicach,
- wskazuje na mapie tematycznej przykłady miejsc, w których przebieg autostrad i dróg ekspresowych sprzyja powstawaniu centrów logistycznych,
- wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski,

(Mój region)

- wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego w wybranym regionie,
- analizuje genezę rzeźby powierzchni regionu,
- prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności regionu,
- prezentuje główne cechy gospodarki regionu,
- opisuje walory środowiska geograficznego małej ojczyzny,
- omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł.

Bardzo dobra (5)

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń opanował materiał wymagany na oceny niżej oraz dodatkowo: (Środowisko przyrodnicze Polski)

- opisuje jednostki geologiczne Polski i podaje ich charakterystyczne cechy,
- opisuje mechanizm powstawania lodowców,
- opisuje pochodzenie pasowości rzeźby terenu Polski,
- podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce,
- opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski,
- opisuje na podstawie map tematycznych rozkład temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce,
- omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku,
- omawia powstawanie gleb w Polsce,
- opisuje typy zbiorowisk leśnych w Polsce,
- opisuje unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną w Polsce.

(Ludność Polski)

- omawia zmiany, które zaszły w podziale administracyjnym Polski po 1 stycznia 1999,
- omawia strukturę płci i wieku ludności Polski na tle struktur wybranych państw europejskich na podstawie piramidy płci i wieku,
- omawia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski,
- charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce,
- omawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce,
- przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy,
- omawia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji,
- charakteryzuje przemiany współczesnych miast,
- omawia problemy mieszkańców dużych miast.

(Rolnictwo, przemysł i usługi w Polsce)

- omawia poziom rozwoju rolnictwa w Polsce,
- porównuje produkcję roślinną i zwierzęcą w Polsce do produkcji w innych krajach Europy,
- omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej,
- analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu,
- omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w polskiej energetyce,

- określa na podstawie dostępnych źródeł uwarunkowania rozwoju gospodarki morskiej w Polsce,
- omawia problemy przemysłu stoczniowego,
- określa znaczenie transportu w rozwoju gospodarczym Polski,
- prezentuje na podstawie dostępnych źródeł problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego,
- określa znaczenie łączności w rozwoju gospodarczym Polski,
- analizuje na podstawie dostępnych źródeł wpływy z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy,
- ocenia na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski,
- ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki.

(Człowiek a środowisko)

- omawia skutki zanieczyszczeń środowiska naturalnego,
- analizuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej,
- omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki,
- wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii,
- analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w województwie łódzkim i pomorskim,
- omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy,
- określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy,
- wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich,
- opisuje zmiany jakie zaszły w strukturze produkcji po 1989 r. w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej,
- analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie,
- określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki.

(Mój region)

- analizuje formy współpracy między wybranym regionem a partnerskimi regionami zagranicznymi,
- potrafi przedstawić na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach atrakcyjność osadniczą, turystyczną oraz gospodarczą małej ojczyzny.

Celująca (6)

Na ocenę **celującą** uczeń opanował materiał wymagany na oceny niżej oraz dodatkowo:

(Środowisko przyrodnicze Polski)

- przedstawia konsekwencje położenia Polski,
- wykazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych i zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski,
- opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze,
- wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę,
- analizuje główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego,
- ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce,
- potrafi zaplanować wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody.

(Ludność Polski)

- analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polski,
- analizuje konsekwencje starzenia się społeczeństwa w Polsce,
- analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce,
- ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie,

- omawia na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsce,
- omawia skutki bezrobocia w Polsce.

(Rolnictwo, przemysł i usługi w Polsce)

- przedstawia korzyści i szanse dla polskiego rolnictwa w Unii Europejskiej i na świecie,
- przedstawia perspektywy rozwoju gospodarki morskiej w Polsce,
- ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy,
- podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej.

(Człowiek a środowisko)

- ustala, na podstawie dostępnych źródeł, jakie regiony w Polsce cechują się największym zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego,
- określa na wybranych przykładach wpływ zmian antropogenicznych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce,
- analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych,
- ukazuje na wybranych przykładach wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich.

(Mój region)

- podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego na arenie międzynarodowej,
- zauważa zależności między elementami środowiska geograficznego w wybranym regionie,
- planuje wycieczkę po małej ojczyźnie,
- projektuje działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego w wybranym regionie.